

НАШІ ЮВІЛЯРИ

ГОЛОБОРОДЬКО СТАНІСЛАВ ПЕТРОВИЧ: ТВОРЧИЙ ТА НАУКОВИЙ ШЛЯХ

1 вересня 2024 року виповнилося 85 років доктору сільськогосподарських наук, професору, Заслуженому працівникові сільського господарства України, головному науковому співробітнику відділу кліматично орієнтованих агротехнологій Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН Голобородьку Станіславу Петровичу.

Народився Станіслав Петрович у селищі міського типу Нижні Сірогози Херсонської області. Професійне і особистісне становлення вченого розпочалося з навчання у Херсонському ремісничому училищі № 1 (1957–1959), участі в освоєнні цілинних земель у Казахстані (1960), службі в лавах Радянської Армії в НДР (1961–1964). За сумлінне ставлення до своїх обов'язків армійське керівництво дозволило йому за півроку до кінця строкової служби в армії взяти участь у вступних іспитах до Херсонського сільськогосподарського інституту імені О.Д. Цюрупи на спеціальність «Агрономія». У серпня 1964 р. склав вступні екзамени, а вже через рік за відмінні успіхи в навчанні був переведений до Московської

сільськогосподарської академії імені К.А. Тимірязєва, яку з відзнакою закінчив у 1969 р. По закінченні навчання (1969 р.) Станіслав Голобородько отримав диплом із відзнакою та був зарахований стажистом-дослідником кафедри землеробства і методики польового дослідження МСХА, а з 1970 року по 1972 рік – працював молодшим науковим співробітником відділу кормовиробництва Інституту зрошуваного землеробства південного Відділення ВАСГНІЛ. З 1972 року по 1974 рік навчався в аспірантурі на очній формі Інституту зрошуваного землеробства за спеціальністю «Луківництво». В 1974 році Станіслав Голобородько достроково захистив кандидатську дисертацію в Московській сільськогосподарській академії ім. К.А. Тимірязєва за темою «Вплив інтенсивного удобрення на продуктивність зрошуваного культурного пасовища в Південному Степу України». А ще у Москві молодий Станіслав познайомився з чарівною та веселою студенткою академії Євгенією Іванівною Сидоровою, яка стала його люблячою дружиною, надійним другом і помічником на все життя.

На початку 1970-тих рр. родина Голобородько повернулася в Україну. Відтепер кар'єрне зростання подружжя пов'язане з єдиним закладом на той час – Українським науково-дослідним інститутом зрошуваного землеробства (УкрНДІЗЗ) у м. Херсон.

З 1970 р. по 1974 р. Станіслав Петрович працював молодшим, а з 1975 по 1979 р. – старшим науковим співробітником відділу кормовиробництва зі створення і використання зрошуваних культурних пасовищ у Південному Степу України.

Вказані високі відзнаки стали закономірним результатом і високою оцінкою реалізованого унікального державного проекту щодо освоєння піщаних земель (Постанова РМ УРСР на 1979–1985 рр. по республіканській проблемі РН 51.02.16 Т1 і Т2 «Розробити

основні прийоми освоєння піщаних земель Нижнього Дніпра, що забезпечують на зрошенні високу продуктивність кормових культур і люцерни на насіння», номер ДР 01819013724).

У 2007 р. С.П. Голобородько захистив докторську дисертацію за темою «Біологічні й агротехнічні основи вирощування люцерни на корм і насіння в Південному Степу України» за спеціальністю 06.01.09 «Рослинництво» в Херсонському державному аграрному університеті. З 2012–2020 рр. працював головним науковим співробітником відділу агротехнологій, з 2020–2022 рр. – головний науковий співробітник відділу рослинництва та неpolивного землеробства Інституту зрошуваного землеробства НААН.

Рішенням Вченої ради (протокол № 6 від 23 лютого 2012 р.) йому присвоєно звання Почесний професор ДВНЗ «ХДАУ», а рішенням атестаційної колегії МОН (протокол №1/01 П від 25.VI.2016 р.) – звання професора за спеціальністю 06.01.09 «Рослинництво». За останні роки під його редакцією та за безпосередньої участі видано монографії «Люцерна», «Дисперсионный и корреляционный анализ в растениеводстве и луговодстве», «Статистичний аналіз результатів польових дослідів у землеробстві», «Еспарцет», «Агробіологічні основи консервації деградованих земель у Південному Степу України» та науково-методичний посібник «Ресурсоощадні технології вирощування люцерни на насіння в Південному Степу України».

Основні напрями досліджень наукової школи С.П. Голобородька:

- агробіологічні основи вдосконалення ресурсоощадних технологій вирощування насіння бобових і злакових багаторічних трав на основі оптимізації агротехнічних заходів, адаптованих до глобальних змін клімату;
- наукові основи консервації деградованих земель у Південному Степу України.

2014–2016 рр. – член спеціалізованої вченої ради Д 67.830.01 при ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», 2016–2019 рр. – член спеціалізованої вченої ради К 67.379.01 при Інституті зрошуваного землеробства НААН, 2019–2022 рр. – член спеціалізованої вченої ради Д 67.379.01 при Інституті зрошуваного

землеробства НААН та з 2023 р. – член спеціалізованої вченої ради Д 41.382.01 при Інституті кліматично орієнтованого сільського господарства НААН.

У 2024 р., на який приходить 85-річний ювілей Станіслава Петровича, науковий стаж ученого становить 53 роки, у тому числі головним науковим співробітником – 16 років. Останнім часом працював над виконанням науково-дослідної роботи за завданням 22.01.05.04.П «Агробіологічні основи вдосконалення технологій вирощування насіння бобових і злакових багаторічних трав на основі оптимізації агротехнічних заходів, адаптованих до глобальних змін клімату» (№ ДР 0116U001118). Новизна і цінність цієї розробки полягає в удосконаленні енергоощадних технологій вирощування насіння бобових і злакових багаторічних трав на основі добору посухостійких сортів, адаптованих до регіональних змін клімату та системи удобрення в Південному Степу України. Зараз працює над завданням 05.00.01.06.Ф «Наукові основи підвищення ефективності бобово-ризобіального симбіозу рослинами сої на зрошуваних землях Південного Степу України» (№ ДР 0121U100345), в результаті якого будуть отримані нові методологічні напрями вирощування рослин сої за комплексної інокуляції насіння бульбочковими й ендofітними бактеріями.

Успішна реалізація потужного наукового досвіду С.П. Голобородько високо оцінюється як керівництвом Інституту, так і на найвищому державному рівні. Указом Президента України від 14 листопада 2014 р. № 874/2014 Станіславу Петровичу присвоєно почесне звання «Заслужений працівник сільського господарства України». Указом Президента України від 17 травня 2019 р. № 272/2019 йому призначена державна стипендія строком на два роки як видатному діячу науки, а Указом Президента України від 22 грудня 2023 р. № 845/2023 – призначена довічна стипендія як видатному діячу науки.

Відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України №1793-р від 29.12.2021 р., Постанови НААН № 01/01 від 26.01.2022 р. та Наказу НААН № 9 від 02.02.2022 р. утворений Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН шляхом реорганізації (злиття) Інституту зрошуваного землеробства НААН, Інституту рису НААН та Південної державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту водних проблем і меліорації НААН. Тому з 01 серпня 2022 року працює і продовжує свою наукову діяльність на посаді головного наукового співробітника відділу кліматично орієнтованих агротехнологій Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН.

Багато років Станіслав Петрович вносить вагомий вклад у формування та рецензування фахового Міжвідомчого тематичного наукового збірника «Зрошуване землеробство», як відповідальний член редакційної колегії наукового видання.

За час наукової діяльності вчений самостійно та у співавторстві опублікував понад 400 наукових та науково-практичних праць. Під керівництвом С.П. Голобородька було успішно захищено 7 кандидатських дисертацій та 1 дисертація доктора філософії (PhD) за спеціальністю 201 – Агрономія.

Неодноразово нагороджений державними відзнаками: Медаль «За трудовое отличие» (указ Президії Верховної Ради СРСР від 7.07.1986 р.); Срібна медаль Головного комітету ВДНГ СРСР «За достигнутые успехи в развитии народного хозяйства СССР» (постанова від 27.09.1985 р. № 668-Н); Медаль «Ветеран труда» (за довголітню сумлінну працю від імені Президії Верховної Ради СРСР рішенням Херсонської обласної Ради народних депутатів від 19.10.1990 р.); Почесне звання «Заслужений працівник сільського господарства України» (указ Президента України від 14.11.2014 р.

№ 874/2014); Державна стипендія строком на два роки як видатному діячу науки (указ Президента України від 17 травня 2019 р. № 272/2019); Почесна Грамота УААН 2009 р. (рішення Президії УААН від 23 вересня 2009 р., протокол № 14); Почесна Грамота НААН 2016 р. (рішення Президії НААН від 26 жовтня 2016 р., протокол № 16); Почесна Відзнака НААН 2019 р. (рішення Президії НААН від 25 вересня 2019 р., протокол

№ 13); Державна довічна стипендія як видатному діячу науки (указ Президента України від 22 грудня 2023 р. № 845/2023).

Щиро вітаємо ювіляра, бажаємо міцного здоров'я, невичерпної життєвої енергії, високої працездатності на благо вітчизняної науки, примноження наукових звершень, творчої наснаги, реалізації дослідницьких ідей і задумів!

Раїса ВОЖЕГОВА,
доктор сільськогосподарських наук,
професор, академік НААН,
директор Інституту кліматично орієнтованого
сільського господарства НААН, м. Одеса